

MESTNA OBČINA MARIBOR
Svet za starejše

Ulica heroja Staneta 1, SI-2000 Maribor
T: +386.2.2201 000, E: mestna.obcina@maribor.si
S: <http://www.maribor.si>
Davčna številka: SI12709590, Matična številka: 5883369

Številka: 0110-1/2026-11

Datum: 25.03.2026

Z a p i s n i k

8 redne seje Sveta za starejše, ki je bila dne 24.3.2026 na MOM

Prisotni člani: Dr. Zmago TURK, predsednik; dr. Lučka LORBER, UM; Marjan HOLC, TOTI DCA; Tomaž KŠELA; Branko MEDIK, DU Center; Stane KOZAR, DU Razvanje; Jure LEGVART; Branka RADOLIČ, SUS; Marjan PUNGARTNIK; Marinka ZOREC, DU Tabor;

Ostali prisotni: Liljana JARH, dipl. fizioterapevtka; Nataša KONEC, Mariborska knjižnica; Hedvika JENČIČ, Društvo Univerza 3žo; Valerija TOMINC, Društvo Univerza za 3žo; Lotka URŠNIK, AZM-LU MB; Mojca KRENČNIK, MOM; Ana MANDL, MOM

Opravičeno odsotni: Goran FRANGEŽ, Dom pod gorco; Lidija BREZNIK, Zavod Aloja; Lilijana ZORKO, MOM; Jelka KOLMANIČ

Dnevni red:

1. Uvod, ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda
2. Potrditev zapisnika 7. seje in poročilo o izvedenih aktivnostih
3. Predlog včlanitve MOM v Slovensko mrežo starosti prijaznih mest in občin
4. Imenovanje uredniškega odbora za pripravo Kažipota, zbirko informacij za starejše MOM
5. Predstavitev programa okrogle mize o medgeneracijskem sodelovanju, 16. april 2026
6. Predstavitev izvajanja programov vseživljenjskega učenja (Andragoški zavod Maribor, Društvo univerza za tretje življenjsko obdobje, Mariborska knjižnica, Društvo Toti DCA)
7. Razno

Sejo je vodil predsednik dr. Zmago Turk.

Ad 1) Uvod, ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda

Sklep št. 1:

Seja je sklepčna, dnevni red se potrdi.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Ad 2) Potrditev zapisnika 7. seje in poročilo o izvedenih aktivnostih

Predstavljene so bile aktivnosti članov v času po 7. seji. V skladu s sprejetimi sklepi so bile opravljene mnoge koordinacije za izvedbo zadanih ciljev. Povabljeni smo na 33. sejo Skupnosti vrtcev Maribor, ki bo 25.3. 2026 ravnateljev osnovnih šol in vrtcev, prav tako usklajujemo termin sestanka s predstavniki MČ in KS in z vodstvom MOM. Nekaj informacij o realizaciji dogovorov bo podanih v posebnih točkah seje.

Prejeli smo tudi odgovor na podano pobudo za uvedbo 15-min. brezplačnega parkiranja na ograjenem parkirišču v Sodni ulici. S strani Marproma so nam odgovorili, da z njihove strani tehnična izvedba 15-min. parkiranja ni problem, če le prejmejo nalog MOM. Iz UKPP MOM pa so nam pojasnili, da da takšna ureditev na ograjenih parkiriščih ni možna, tudi iz tehničnih razlogov ne.

Podobne rešitve so namreč v preteklosti že preizkusili na tem mestu, vendar se niso izkazale kot ustrezne, predvsem zaradi prevelike frekvence vozil. Ugotovljeno je bilo, da je prihajalo do zastojev, saj uporabniki parkirišča niso mogli pravočasno zapustiti območja, ker je vozilo pred njimi prekoračilo brezplačni čas parkiranja in je moral voznik poravnati parkirnino na izhodu ter je posledično prihajalo do nejevolje oziroma jeze med vozniki.

Prav zaradi navedenega je uveden sistem, po katerem je parkiranje plačljivo od prve minute, s čimer se zagotavlja večja pretočnost prometa in preprečujejo zastoji na izvozu iz parkirišča.

Ob tem so opozorili, da je na plačljivih parkiriščih v t. i. »beli coni« prvih 10 minut parkiranja brezplačnih. Ta ureditev velja izključno za bele cone in ne za zaprta parkirišča (parkirišča pod rampo). Na Sodni ulici imamo trenutno urejena 4 parkirna mesta za invalide. V kolikor se izkaže dodaten interes oziroma potreba, lahko razmislijo tudi o ureditvi še dodatnih (1–2) parkirnih mest.

Sklep št. 2:

Zapisnik 7. seje se potrdi.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Sklep št.3:

Svet za starejše se je seznanil z odgovorom na pobudo o 15-min. brezplačnem parkiranju na ograjenem parkirišču v Sodni ulici. Na naslednjo redno sejo se povabi g. Legčevića iz UKPP, da predstavi odgovor in skupaj skušajo najti rešitev. Prouči se naj rešitev kratkotrajnega parkiranja pri UKC Maribor, ki je po mnenju prisotnih ustrezna rešitev tudi za uvedbo 15-min. brezplačnega parkiranja na ograjenem parkirišču v Sodni ulici.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Ad 3) Predlog včlanitve MOM v Slovensko mrežo starosti prijaznih mest in občin

Podžupan nam je posredoval informacijo, da je MO Maribor ponovno polnopravna članica Slovenske mreže starosti prijaznih mest in občin. Informacije o podrobnostih in obveznostih, ki iz tega izhajajo, bo na naslednji seji podala Lilijana Zorko.

Ad 4) Imenovanje uredniškega odbora za pripravo Kažipot, zbirko informacij za starejše MOM

Lučka Lorber je v začetku marca poslala dopis mestnim institucijam za sodelovanje v pripravi »Kažipot« oz. vodnika za starejše. Vsi vabljeni so potrdili pripravljenost in sprejeli predlog za sodelovanje in članstvo v uredniškem odboru. Predstavila je mestne institucije in vse članice predlaganega uredniškega odbora. Seznam je bil priloga vabila za današnjo sejo. Ga. Lorber je pripravila tudi izhodišča za pripravo vodnika za starejše. Vodnik bo namenjen starejšim prebivalcem Mestne občine Maribor, ki bo omogočal dostop do hitrih in točnih informacij za lažje, varnejše in samostojnejše življenje oz. za njihove potrebe. Prav tako bi olajšal tudi delo in skrb njihovim svojcem in skrbnikom. V letu 2027 bi izdali spletno in tiskano verzijo, pri čemer bi se držali osmih načel Svetovne zdravstvene organizacije, ki so upoštevana tudi v Akcijskem načrtu.

Uredniški odbor načrtuje prvo sejo 31.3.2026, na seji bo izvoljena tudi glavna in odgovorna urednica.

Sklep št. 4:

Predlog članov Uredniškega odbora za pripravo Vodnika za starejše se potrdi. Odboru se predlaga, da se v vodnik doda kakšne popestritve, dodatne elemente, zaradi katerih bodo starejši vodnik z veseljem uporabljali.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Ad 5) Predstavitev programa okrogle mize o medgeneracijskem sodelovanju, 16. april 2026

Program in vabilo na okroglo mizo je že pripravljeno, vabila bodo poslana 2. aprila 2026. Ga. Lorber se je zahvalila vsem prisotnim, ki so potrdili sodelovanje. Potrudili se bodo, da bo povzetek poteka okrogle mize in sprejetih stališč z naše strani ustrezno pripravljen in objavljen v medijih. Svoje sodelovanje pri promociji dogodka je potrdil tudi g. Tomaž Kšela.

Sklep št. 5:

Organizacija okrogle mize na temo Krepitev medgeneracijskega sodelovanja v lokalnem okolju, ki bo 16. aprila v razstavišči Urban, se potrdi v predstavljeni obliki. Povzetek okrogle mize se bo preko PR službe MOM tudi medijsko promoviral.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Ad 6) Predstavitev izvajanja programov vseživljenjskega učenja (Andragoški zavod Maribor, Društvo univerza za tretje življenjsko obdobje, Mariborska knjižnica, Društvo Toti DCA)

Ga. Lučka Lorber se je zahvalila vsem izvajalcem programov vseživljenjskega učenja, da so se odzvali vabilu na predstavitev. Tiha želja je, da se na tej osnovi gradi za neke vrste mini festival za tretje življenjsko obdobje v Mariboru letos ob dnevu starejših, podobno kot je F3žo v Ljubljani.

Delovanje in program Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje je predstavila Valerija Tominc. Univerza za tretje življenjsko obdobje Maribor deluje od leta 2019 in danes združuje že več kot 630 članov, ki aktivno sodelujejo v raznolikih izobraževalnih programih. Društvo trenutno izvaja 24 različnih izobraževalnih programov, ki potekajo v kar 41 skupinah pod vodstvom 24 strokovno usposobljenih mentorjev.

Njihovi programi so usmerjeni v kakovostno in aktivno staranje ter vključujejo področja učenja tujih jezikov, digitalnih veščin, skrbi za zdravje in dobro počutje, gibanja, umetnosti, kulture, narave ter vsakodnevnih življenjskih spretnosti.

Poleg izobraževanj redno organizirajo tudi različne dogodke, kot so strokovna predavanja, kulturni večeri, tematski sprehodi, razstave, ekskurzije, delavnice, literarni in potopisni večeri ter medgeneracijski projekti, s katerimi spodbujamo druženje, ustvarjalnost in povezovanje v skupnosti.

Novost letošnjega leta je program *Pohorje v štirih letnih časih*, ki poteka pod mentorstvom gozdarke Hedvike Jenčič. Program predstavlja Pohorje z različnih vidikov – udeleženci spoznavajo pohorske kočice, prisluhnejo zvokom pragozda, odkrivajo zdravilne rastline, naravne posebnosti ter bogato kulturno in literarno dediščino Pohorja. Program vključuje tudi praktične vsebine, kot so kuharske delavnice (npr. priprava gobove juhe), terenske pohode in doživljajsko učenje v naravi.

Pomembnost programa je v celostnem razumevanju narave, krepitvi odnosa do gozda ter spodbujanju trajnostnega razmišljanja in zdravega življenjskega sloga. V okviru programa so že izvedli uvodne predstavitve in prve aktivnosti, v prihodnje pa načrtujejo še številne tematske dogodke, pohode in delavnice, povezane z življenjem na Pohorju skozi vse letne čase.

Dejavnosti Mariborske knjižnice na področju vseživljenjskega učenja je predstavila ga. Nataša Konec. V Mariborski knjižnici so pričeli z izobraževanjem starejših pred 34. leti. Poudarek dajejo na vseživljenjsko učenje in spodbujajo miselno aktivnost in ustvarjajo prostor za druženje in ustvarjanje. Ta dejavnost se imenuje Knjižnični cikel. Oblikovanih je 30 skupin, vključenih pa 500 oseb. To so študijski krožki, mesečna srečanja, sodelujejo tudi z Zavodom Aloja s programom Umovadba, ki je program za osveževanje kognitivnih funkcij za osebe z demenco in njihove svojce in za preventivo. Za vadbo možganskih celic imajo IGROTEKO, za kar so prejeli tudi nagrado. Do sedaj se je Knjižnični cikel izvajal le na lokaciji knjižnice v Novi vasi, sedaj pa se širi tudi na knjižnico Pobrežje.

Marjan Holc je predstavil programe in aktivnosti Društva Toti DCA. V društvo se zavedajo, da je zdravo in aktivno staranje zelo pomembno (gibanje, druženje ...). Zato v društvu nudijo brezplačne programe, število tečajev na posameznika ni omejeno. Cilj je, da se člani udeleženci dobro počutijo. Imajo 3 centre, ki so prostorsko dodatno urejeni. Vsak center ima vodjo, ki sprejme prihajajoče in poskrbi za njihove potrebe, tako s svetovanji kot z vključitvijo v programe in delo društva. Velik pomen ima tukaj prostovoljstvo. Vseh uporabnikov je od 700 – 800, tedenski obisk je ok. 30 članov. Izvajajo različne tečaje, delavnice, družabna srečanja, letos je na novo zaživel kviz, kjer sta potekali že 2 koli.

Ga. Liljana Jarh, diplomirana fizioterapevtka, članica DS za zdravstvo, je poudarila, da je gibanje za vse ljudi zelo pomembno. Povedala je, da je na seji DS za zdravstvo predlagala izdelavo zloženke oz. brošure 5+5 vaj za zdravo staranje in preventivo pred padci. Meni, da nek papir preprosto ni

dovolj, zato predlaga ob izdaji brošure uro za demonstracijo in prilagoditev vaj pod vodstvom fizioterapevke.

Predlog članov Sveta je bil, da se o izvedbi te aktivnosti podrobno dogovori na seji DS za zdravstvo.

Programe Andragoškega zavoda Maribor (AZM) je predstavila ga. Lotka Uršnik.

Na AZM ponujajo izobraževalne vsebine v večinskem deležu za starejše: jezikovni tečaji in računalniško opismenjevanje, izvajajo različne delavnice za izven, npr. gojenje lončnic, delavnica na temo osebnostne rasti in druge. Izobraževanje dopolnjujejo tudi s svetovalno dejavnostjo: osebno svetovanje, povezujejo programe, medgeneracijski center, sodelujejo s Toti DCA, lahko pridejo tudi na dom, npr. za namestitvev digitalnega potrdila.

Ga. Lučka Lorber se je zahvalila vsem za predstavitev. Poudarila je, da v Mariboru kar kipi od aktivnosti in možnosti vseživljenjskega učenja, ki se nam ponujajo. Treba se je samo vključiti/udeležiti in bomo presenečeni, kaj vse se dogaja in česa vse se lahko še vedno naučimo.

Sledila je konstruktivna razprava, v kateri so sodelovali Zmago Turk, Tomaž Kšela, Marjan Pungartnik, Branko Medik, Jure Legvart in Marjan Holc. Razprava je tekla v smeri poziva g. Pungartnika: "Mesto mora biti načrtovano za ljudi, ne za množice."

Ko v center pripelješ stadion, koncertno dvorano, velike zabave, koncerte, nakupne centre in v bližini osrednjo bolnišnico, športno areno, sejmišče, dobiš mesto, ki je čez dan prijetno, ob dogodkih pa kaotično. In potem trpijo tisti, ki so tam vsak dan – starejši, bolni, prebivalci. Klopi za starejše – in zakaj jih ni? Urbanizem je kompromis med udobjem in nadzorom. Klopi so za starejše nujne, za občino "problematične", za policijo "točke zbiranja", za navijače "prirodno orožje". In ko se te logike seštejejo, nastane mesto, kjer je vse manj klopi. Športni objekti v centru, to je klasična urbanistična napaka in kratkovidnost. To je sociologija mest, staranja prebivalstva in odsotnost načrtovanja in razvoja, na čemer boleha Maribor.

Sklep 6: Člani Sveta za starejše MOM pozdravljajo predstavitev vseživljenjskih programov izobraževalnih institucij in predlagajo, da s to obliko predstavitev nadaljujemo. V jeseni bomo povabili kulturne ustanove, da predstavijo programe in aktivnosti za starejše prebivalstvo.

Ad 7) Razno

- Župan je odobril 0,5 mio EUR za participativni proračun za leti 2027 in 2028. Aljoša Kirič, MOM, je predstavil participativni proračun. To je del sredstev, ki je namenjen ureditvi mesta, in o katerem odločajo občani s predlogi. Posameznik lahko prijavi projekt do vrednosti 30.000 EUR. Projekt mora biti konkretno lokacijsko umeščen in obrazložen, kakšne so prednosti ureditve. Pri tem je navedel, kaj pride v poštev, npr. tudi v razpravi naštetih predlogih za postavitev klopi, tudi izvedba festivala 3žo. Pomembno pa je, da je vsak projekt umeščen na konkretno lokacijo. V aprilu bodo potekale delavnice, kako prijaviti projekt za participativni proračun. 21.4.2026 bo delavnica za starejše, Mojca bo posredovala vabila. Oddaja predloga bo možna ali preko aplikacije ali fizično ali preko spletne strani. Dodal je, da se za izbiro projekta glasuje, zato je za uspeh na razpisu pomembno za glasovanje aktivirati društva in druge zainteresirane skupine
- Dne 13.6.2026 bo potekal Dan odprtih vrat Doma pod gorco. V Svetu za starejše smo prejeli vabilo za sodelovanje na stojnici, letos pa še posebej tudi za sodelovanje v dobrodelnem kuhanju. Člani so se odločili samo za sodelovanje na stojnici.

Seja je bila zaključena ob 12.45. Naslednja seja se načrtuje po 15. maju 2026.

Zapisala:
Ana Mandl, l.r.

dr. Zmago Turk, l.r.
predsednik